

Boldogasszony Iskolanővérek

BIZALOM és BÁTORSÁG

A BOLDOGASSZONY ISKOLANŐVÉREK LAPJA

2019. TÉLI SZÁM

A TARTALOMBÓL:

- KRISZTUS, A LEGYŐZHETETLEN NAP
- A HIVATÁS ADVENTJE
- TALÁLKOZÁS CARITAS NŐVÉRREL
- KARÁCSONYI KÉSZÜLŐDŐ
- BOLDOGASSZONY TŰZHELYE
- TARTOMÁNYI NAP
- DÉL-SZUDÁNI MISSZIÓ
- LEVÉL PERUBÓL
- BESZÉLGETÉS ESZTÓ KLÁRÁVAL
- ABLAK A MÚLTRA: ISKOLAI TABLÓK

A szép szűz Mária szent Fiának,
Imígyen énekelt kis Jézusnak:
Örömet ringatlak, szívemből óhajtlak,
Aludj, aludj.
Aludj el, magzatom, napom fénye,
Életem egyetlen szép reménye.
Örömet ringatlak, szívemből óhajtlak,
Aludj, aludj.

Egyházi népének a Bozóky-énekeskönyvből

Madonna a Kisjézussal (Tornay Krisztina M. Petra alkotása)

Kedves Barátaink!

„Látom őt, de nincs még itt, nézem őt, de nincs még közel.” (Szám 24,17a)

Krisztus előtt csak így fogalmazhatott a Messiásról a választott nép. Ha ezt a mondatot lefordítjuk „újszövetségi nyelvre”, akkor napjainkban így hangozhatna: *Látom Őt, hiszen már itt van, nézem Őt, hiszen már közel van.*

Ennek ellenére adventről adventre újra átéljük azt a várakozást, amikor a Messiás „még nem volt itt”, „még nem volt közel”. Mintegy azonosulva a világosságot nélkülöző Krisztus előtti világgal, elsötétítünk, és hétről hétre fokozatosan egyre több gyertyát gyújtunk, így készülve a Világ Világossága érkezésére. Újraolvassuk a próféták jövődöléseit, újra ostromoljuk az eget, hogy harmatozzék, és az Úr küldje el számunkra, tévelygő embereknek az Üdvözítőt.

Ahhoz hasonlítanám ezt, mint amikor egy színdarab előadásakor beleéljük magunkat valakinek a szerepébe, azonosulunk a helyzetével, újraéljük azt, és mindez mély hatást tesz ránk: „Látom őt, de nincs még itt, nézem Őt, de nincs még közel.”

Karácsony szent estéjén fordulat áll be a színdarab cselekményébe: „eljátsszuk”, hogy megszületett Jézus. Szó szerint is eljátsszuk, hiszen a legtöbb keresztény közösségben meg is jelenítik betlehemes vagy egyéb karácsonyi játék formájában Jézus születésének történetét. Ilyenkor örvendezve kiálthatnánk az „újszövetségi fordítást”: *Látom őt, hiszen már itt van, nézem őt, hiszen már közel van.*

Olyan „színészek” vagyunk-e, akik még a huszadik, negyvenedik, hatvanadik, nyolcvanadik „fellépésünkör” is képesek vagyunk beleélni magunkat a szerepbe, és minden alkalommal valami frisset, eredetit teszünk hozzá? Vagy kissé megkoptunk? *Nem látom Őt, pedig már itt van, nem nézem Őt, pedig már közel van?*

Fennállhat ennek a veszélye. Szerencsére azonban nem csak rajtunk múlik. Az Atya a „szövegkönyvíró”, a Fiú a „dramaturg”, a Szentlélek a „súgó” és Ők vezetnek a játék közben: *Láss újra engem, itt vagyok: vegyél észre, közel vagyok hozzád!*

Ez az, amiért megéri minden adventben és minden karácsonykor „újrajátszani a színdarabot”. Az átélés segít, hogy befogadjuk a történet mélyebb rétegeit. Ahogy haladunk előre életkorunkban, úgy lehetőséget kapunk, hogy egyre mélyebben értelmezzük a „szövegkönyvet”. A tartalom és forma egyre harmonikusabbá válik „játékunkban”, egyre finomabb lesz a „dramaturgiánk”, és még a „súgóval” is egyre jobban összehangolódunk, aki a legapróbb rezdüléseinkből észleli már, ha „fel kell sügnia” a következő mondatot.

Áldott, az Isten közelségét hozó karácsonyt és új esztendőt kívánok
a Boldogasszony Iskolanővérek nevében:

Budapest, 2019 karácsonyán

Lobmayer M. Judit
Tartományfőnöknő

Lobmayer M. Judit

MAKÓ

TEREMTÉSVÉDELEM
ÉS KÖRNYEZETTUDATOSSÁG MAKÓN

Október második hétvégéjén tartotta családi napját a SZIGNUM iskolánk Makón. A programok a természetvédelem és a környezettudatosság témája köré szerveződtek. Előadások, játékos állomások és bábelőadás is várta a mintegy hatszáz résztvevőt. Kéttannyelvű intézményünk élménydús napja a KEHOP-5.4.1-16-2016-00351 kódjelű pályázat nyitórendezvénye is volt egyben. A szervezők minden korosztályra gondoltak. Erre a Nemzedékek hídjá elnevezésű, harmadik éve futó EFOP projekt adott lehetőséget.

DEBRECEN

BUDAPEST

SZEGED

ELSŐBÁLOZÓK

Gimnáziumainkban októberben és novemberben rendezték meg a végzős diákok szalagavató bálját. Sok próba és lázas készülődés után öltözték fel a diákok a báli ruhát, és mutatták be közeli hozzátartozóiknak a táncot, amelynek lépéseivel a kamaszkor határvonalát is átlépték. Egykor ezeket a bálakat valétálásnak nevezték a „Valete” latin szóból, amely annyit tesz: „Éljetek boldogul!” Mi más is kívánhatnánk lassan búcsúzó diákjainknak.

(A képen a Svetits végzősei láthatók.)

BUDAPEST

GRATULÁLUNK MUNKATÁRSUNKNAK

Veress Attiláné (a képen jobbról a második), a Patrona Hungariae Katolikus Iskolaközpont tanítója és tanára október 29-én Trefort Ágoston-díjat kapott. Ez a kitüntetés azoknak az állami és egyházi fenntartású intézményben dolgozóknak adományozható, akik az oktatás területén hosszabb ideje kiemelkedő munkát végeznek. Veress Attiláné 2005 óta dolgozik pedagógusként és kilenc éve segíti intézményünk és a kerület pedagógusainak munkáját, szervezi a különböző gyermekprogramokat, vetélkedőket, előadásokat, szakmai bemutatásokat és fórumokat.

SZOVÁTA

FOGLALKOZÁS ÉS KÉPZÉS A MARIANUMBAN

A Marianumban október végén a legkisebbek vehettek részt egy kétnapos népzene és énekes foglalkozáson. A népzene világával való játékos és izgalmas ismerkedést Kásler Magda és az Üver zenekar, valamint a Világló Egyesület is nagyban segítette. November elején Gráf Zsuzsanna karnagy tartott képzést zenepedagógusoknak és hallgatóknak.

SZEGED

KAROLINÁS DIÁK A NYERTESEK KÖZÖTT

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia szépirodalmi pályázatot hirdetett. Témája Árpád-házi Szent Erzsébet alakja volt. Lajkó Bianka Karolina iskolánk 10. B osztályos tanulója vehette át az egyik első díjat Rózsalélek című verséért. Az elismerő oklevelet Udvardy György veszprémi érsek adta át a Nemzeti Színházban november 19-én. Bianka verse lapunk utolsó oldalán olvasható.

SSND

JULIANNE LATTNER NŐVÉR
LÁTOGATÁSA

November végén a Magyar Tartományba érkezett Rómából Julianne Lattner nővér, általános tanácsos. Két hétig tartó vizitációja során meglátogatta intézményeinket és közösségeinket. Járt Budapesten, Makón, Szegeden és Debrecenben. Ellátogatott a határon túli misszióinkba is. Egy hétvégét az egész nővérközösséggel is eltöltött (cikk a 16. oldalon).

Budapesti iskolánk diákjaival

24 ÓRÁS LELKIGYAKORLAT
16-26 ÉVES LÁNYOKNAK

IDŐPONT:

2020. február 7.

18 órától
február 8.

18 óráig

HELYSZÍN:

Boldogasszony
Iskolanővérek
rendháza és
iskolája
1092 Budapest,
Knézich u. 3.-13.

KAPCSOLAT:

klarissza@iskolanoverek.hu

f/boldogasszonyiskolanoverek

KRISZTUS, A LEGYŐZHETETLEN NAP

Karácsonyi üzenet

Karácsony üzenetét sokféleképpen megközelíthetjük. Tegyük most egy képzeletbeli kirándulást térben és időben a Kr.u. II. századba, az ókori Rómába, a Tiberisen túli vidékre. Talán furcsán hangzik, de úti célunk egy temető.

A vatikáni Szent Péter-bazilika alatt ugyanis egy ókori római nekropolisz rejtőzik, ahol Szent Péter apostol is nyugszik. Egyik részében csak egyszerű téglasírokat találunk, a másokban mauzóleumokat. Ezek közt találjuk a teljes egészében keresztény *Christos Heliost*, vagyis a *Krisztus a Nap-mauzóleumot*. A kis épület mennyezetét egy gyönyörű mozaik díszíti. Alkotója Jézust napként ábrázolja, mellette pedig két fehér lovat látunk. Ebben a mozaikban ott van karácsony üzenete is.

Miért is Krisztus a Nap? Ez a megnevezés az ókori római ünnepre – a *Sol Invictusra*, a *Legyőzhetetlen Napra* – utal vissza, amelyet a rómaiak december 25-én ülték. Az ókeresztények számára ez a legyőzhetetlen Nap, Krisztust jelentette, aki egész életüket bevilágítja. A karácsony egyik nagy titka ez a világosság. Krisztus az a fény, amelyben értelmezni tudjuk az életünket. Az ő élete az, amely értelmet ad a mi létünknek is. Az Isten emberré lesz, s ez azt jelenti, hogy sohasem hagy magunkra minket. Ő maga is egy lesz közülünk, megszületik közénk és velünk is marad.

Miért is Krisztus a Nap? Ez a megnevezés az ókori római ünnepre – a *Sol Invictusra*, a *Legyőzhetetlen Napra* – utal vissza, amelyet a rómaiak december 25-én ülték. Az ókeresztények számára ez a legyőzhetetlen Nap, Krisztust jelentette, aki egész életüket bevilágítja. A karácsony egyik nagy titka ez a világosság. Krisztus az a fény, amelyben értelmezni tudjuk az életünket. Az ő élete az, amely értelmet ad a mi létünknek is. Az Isten emberré lesz, s ez azt jelenti, hogy sohasem hagy magunkra minket. Ő maga is egy lesz közülünk, megszületik közénk és velünk is marad.

A mozaikon látható két fehér lóról eszünkbe juthat a Jelenések könyvének fehér lovasa, akit Jézussal szoktak azonosítani (Jel 6,2). Krisztus, aki lovasként jön a világba, és itt a hangsúly azon van, hogy Krisztus a világba jön.

Krisztus találkozni akart az emberekkel: *Máriával, Nikodémussal, Zakeussal*, az apostolokkal. Ez volt az egyik küldetése. De ő velünk, ma élő emberekkel is találkozni szeretne. Az életünk része akar lenni.

A nagy kérdések ezek: *Honnan jövünk? Hová megyünk? Mit kezdünk az életünkkel?* Az ember az Istentől jön és Őfelé tart. Ezt a titkot világítja meg karácsony fénye. A karácsonykor közénk jövő Jézus találkozni hív. Legyünk nyitottak, hogy a vele való találkozásban átélj örömet megoszthassuk másokkal is.

Áldott karácsonyt! Áldott Krisztus-várást!

Németh István atya Debrecenben született 1993-ban. Az első hat osztályt a Svetitsben végezte, majd a Fazekas Mihály Gimnáziumban érettségizett. Felsőfokú tanulmányait az egri Érseki Hittudományi Főiskolán kezdte meg, majd a római Gregoriana Pápai Egyetemen diplomázott katolikus teológiából. A nyíregyházi Szent Atanáz Görögkatolikus Főiskolán hittanár-nevelőtanár végzettséget szerzett. Rómában szentelték diakónussá 2017-ben, majd egy évre rá pappá Debrecenben. Jelenleg a Pápai Biblikus Intézet hallgatója Rómában.

A HIVATÁS ADVENTJE

„Jöjjetek hozzám mindnyájan, akik elfáradtatok és meg vagytok terhelve:
én felüdítelek titeket.” (Mt 11,28)

A liturgikus ünnepkör ajándéka az advent. Igaz, lassan magunk mögött hagyjuk ezt a szent időszakot, de még karácsony napjai előtt is nagyszerű lehetőséget kínál a visszatekintésre. Ugyanakkor azt is sugallja, hogy a jelen pillanattól szegezzük tekintetünket az eljövendő felé. Mindezt tegyük azzal a céllal, hogy gondolataink középpontjába a hivatás valóságát helyezzük.

Amikor Isten szeretettel teli és hívó szavával megérint minket, akkor egy új kezdet reménye tárul fel előttünk, s ő megnyitja a szemünket és a szívünket az eljövendő felé. A szív készsége azonban megkívánja azoknak a tényezőknek, eseményeknek a lezárulását, amelyek akadályként tornyosulnak előttünk. Találós és számomra mindig sokatmondó Pál apostol szava: „*Ám, amit egykor előnyömnnek tekintettem, azt Krisztusért akadálynak tartom. Sőt Uramnak, Krisztus Jézusnak fölséges ismeretéhez mérten mindent akadálynak tartok. Érte mindent elvetettem, sőt szemétnek tartottam, csak hogy Krisztust elnyerhessem és hozzá tartozzam.*” (Fil 3,7-8)

Az emberi lélek kiválasztottságának pillanatában a várakozás állapotába kerül. Ez azonban nem jelent tétlenséget, éppen ellenkezőleg, éber szívet, figyelmet követel, nyitottságot a Szentlélek indíttatásaira. S ekkor a kiválasztott zárandókútra indul, úton van azokkal a gondolatokkal, amelyek a lelke mélyét érintették. Talán ebben az állapotban ismét felcsendülhet a Filippi levél üzenete: „*Futok a kitűzött cél felé, annak a hivatásnak jutalmáért, amelyre Isten hívott meg Krisztus Jézus által.*” (Fil 3,14) A sürgető szeretet valóságában nincsen egyedül, mert aki meghívta, aki szeretetével átölelte, kíséri útján.

Útja azonban nem mindig egyenes, sőt, göröngyös, akadályokkal teli, magasságokra visz, majd mélységekbe vezet. Áldozatkészséget kíván, kitartó erőt, elesettségének megtapasztalásában felállásra ösztökél. Ebben az állapotában felcsendülhet Jézus szava: „*Jöjjetek hozzám mindnyájan, akik elfáradtatok és meg vagytok terhelve: én felüdítelek titeket.*” (Mt 11,28) Jézus közelében, a csend pillanatában a szó elakad, a némaság üzen. Ebben a mélységes valóságban az elmélyülés csodájában megszületik a beteljesedés. A kincs, a legdrágább megérkezett, a szíve mélyén megszületett.

Magyaros M. Veronika

„AZ ÚRISTEN RENDSZERÉBEN SEMMI NINCS HIÁBA”

Találkozás Erdősi M. Caritas nővérrel

Fotó: Szilágyi Lenke

Magyar-történelem szakos tanárként volt osztályfőnök, prefekta, igazgatóhelyettes, igazgató, tartományfőnöknő-helyettes, jelöltmesternő, vezetőtanár. Legkedvesebb és legtömörebb jellemzést róla egy volt diákja adta: „A pótmamánk volt.”

Honnan indult az élete?

– A szüleim veszprémiek, de mivel édesapám Fűzfőgyártelepen kapott állást, mi ott nevelkedtünk a testvéreimmel. Apánk, aki a piaristáknál érettségizett, tisztviselő volt, édesanyánk, aki az angolkisasszonyoknál végzett, tanítónő. Öten voltunk testvérek. Az egyik öcsém sajnos már nem él. Én 1941-ben születtem. A háborúban menekülnünk kellett. Így történhetett, hogy a két ikertestvérem angol fogságban jött a világra Ausztriában. Anyukám nem sejtette, hogy ikreket vár. Lägerben éltünk, őt egy kolostorba vitték el szülni. Az egyik szobában az apátnő haldoklott, a másikban édesanyám vajúdott. Volt nagy meglepetés, amikor a húgom után, megérkezett

az öcsém. Amikor édesapámmal közölték a hírt, összeesett. Hiszen abban a helyzetben még egy gyermek vállalása is nagy nehézséget okozott nekik, nemhogy két kis újszülött. Apánk 1946-ban úgy döntött, hogy nem marad Ausztriában, hanem hazajön a családdal. Nem sejtette, mi vár ránk.

Vallásos emberként nem fogadhatták tárt karokkal...

– Az ötvenes években ráfogták, hogy korábban a nyilasokkal tartott kapcsolatot. Be tudta bizonyítani, hogy abban az időben éppen a fronton szolgált. Végül békén hagyták, de sosem lehetünk nyugodtak. A szüleim nekem, a legidősebb gyereknek elmondták, kihez fordulhatok, ha valami baj történne. Édesanyám a háború után tanítónőként, amennyire csak lehetett, pártideológiától mentes munkahelyet keresett. Fizikai munkát végeztek vele büntetésül, óvodába, majd bölcsődébe került. Az élet nehéz volt. Legidősebb

gyermekként nagyon éreztem a rendszer súlyát, a szüleim gyötrelmeit, a gyártelep munkásainak elnehezült lelkét. A fiatalabb testvéreim ebből kevesebbet érzéltek. Az ötvenes években beköltöztettek hozzánk egy másik családot is. Olyan szűk volt a hely, hogy valamelyikünk mindig a földön aludt. Vicesen mondtuk, *Mártika*, a legkisebb testvérünk a ruháskosárban nőtt fel.

Ezek szerint a háború után született még egy gyermek a családba?

– Igen, ő a legvadabb ötvenes években kéredzkedett a világra. Amikor 1953-ban megtudtam, ráadásul nem is a szüleimtől, hanem a nagymamától, hogy kistestvérem lesz, megharagudtam. Mint afféle felvilágosult nagylány felelőtlennek tartottam a szüleimet. Duzzogva mentem be a kórházba újszülöttet látogatni. Mikor hozták ki a babákat, megpillantottam egy nagyon szép gyereket, gyönyörű liliom-ujjacskákkal, nagy kék szemmel. Arra gondoltam, Istenem, de jó lenne, ha ő lenne a miénk! És akkor odatolták anyukám mellé. Onnantól kezdve meg voltam babonázva. Később a pótanyukája lettem.

Egy gyártelepi lányból hogyan lesz szerzetes és magyar-történelem szakos tanár?

– Édesanyám sokat olvasott, mesélt nekünk. Még nem voltam iskolás, amikor az *Isten rabjai*-ból kibetűztem az első mondatokat. Nemcsak az olvasás élménye vonzott, hanem a regénybéli *Szent Margit* alakja is. Később minden vágyam az volt, hogy legyen körülöttem egy kis csend, és elvonulhassak a kis birodalmamba olvasni. Szerencsére édesanyám a rám bízott házimunkák mellett biztosított erre időt. Tanítóképzőbe szerettem volna menni. De a család úgy látta jobbnak, hogy ne gimnáziumba menjek, hanem olyan iskolába, amely az érettségi mellett szakmát

is ad. Így kerültem a közgazdasági technikumba. Számomra idegen tárgyakat tanultam: politikai gazdaságtant, könyvvitelt, statisztikát, tervezést, jogot. Szenvedtem, de szerettem volna kenyérkereső lenni. Miután végeztem, mivel a gyártelepi templomban kántorkodtam, nem kaptam állást a telepen. Így kerültem Veszprémbe. A szüleim támogattak abban, hogy jelentkezsem a pécsi tanárképzőbe. A felvételi vizsgán megfeleltam, de helyhiány miatt elutasítottak. A párttitkár megüzente, ne is kísérletezzem ilyesmivel, mert egy „olyan” embernek, mint amilyen én vagyok, nincs helye a katedrán.

Nem adták könnyen a tanári pályát...

– Nem, de a Gondviselés útjai csodálatosan összefonódtak. Veszprémbe Weiss József ferences lett a lelkiatyám. Őt a Vatikánból azzal bízta meg, hogy titokban neveljen utánpótlást a klarissza rendnek. Engem akkor már vonzott a szerzetesség. Letettem a hármass fogadalmat. Később megszólított egy ismerős

Gyermekként kedvenc babájával

Szülei esküvői fotója 1940-ből

Az első fogadalom napján 1970-ben

néni, – akiről utólag derült ki, hogy szerzetes (*Laurencia* nővér) – nem akarok-e iskolanővér lenni. Szaladtam József atyához, akinek örömmel újságoltam, hogy legalisan is létezik egy női rend Magyarországon. József atya tudott erről, de cseppet sem volt lelkes. Arra kért, felejtsem el ezeket a nővéreket, mert ők a „vörös apácák.” Elmagyarázta, hogy ez a rend azért maradhatott meg, mert kompromisszumot kötött az állammal. Én azonban meg akartam ismerni őket. Azt mondta, menjek, és kérjem

el a szabályzatukat. Piroska néni, a tartományfőnöknő kedvesen fogadott. Azonnal megfogott a puritán, de lélekkel teli miliő. Elkértem a szabályzatot. Utólag tudtam meg, hogy ez mekkora kérés volt, mivel a regulákat eltüntették. Piroska néni egyet mégis élém varázsolt. Elvittem József atyának, aki áttanulmányozta, és azt mondta: „Ha ezek a nővérek valóban ezt élik, akkor jó. Menj, élj kicsit köztük, aztán dönts.” Így tettem, és döntöttem.

Innen már a tanári pálya felé is megnyílt az út?

– Éjjel-nappal tanultam, hogy bejussak az egyetem magyar-történelem szakára. Felvételiztem, de gyanúsán sokáig nem kaptam meg az értesítést. Egyszer csak jött egy telefonhívás. Közölték, hogy a jelentkezésem nem egyetemi, hanem belügyminisztériumi ügy, s a szerzetesi utánpótlásokról szóló értekezlet úgy döntött, hogy felvesznek. De hozzátették, siessek, mert ha délután kettőig nem

jelenek meg, akkor más kapja meg a helyemet. Rohantam. Nem értem oda időben. De egy jó szándékú „elvtárs” az ajtóban állt. Megvárt.

Nem könnyű időszakban volt pedagógus és vezető...

– Állami ellenőrzés alatt álltunk. Szakfelügyelők, sőt speciális „brigádok” látogattak, még a pincékbe is benéztek. Emlékszem, szigorú dorgálást kaptam, mert *József Attila* (a szocialistának hirdett költő) istenes verseit tanítottam. Igazgatóként felfogtam, hogy a kommunista állam részéről a nyomás elsősorban az előjáróinkat terheli (*Relindisz, Jolánta, Jozefina* nővéreket). Az Állami Egyházügyi Hivatal rendreutasításából azért én is kaptam, amikor a negyvenfős osztálykeretet túlléptem, vagy amikor két merész „leányunk” egy hivatalos március 15-i ünnepség után a Petőfi-szobor köré ültetett zászlókból kiegylerte a vöröseket. Azt is tudomásul kellett vennünk, hogy a tanítványaink révén egyes, tőlünk származó mondatok kijutnak az iskola falain túlra. Így a velünk nem szimpatizáló közegben is ismertté válnak. Az órákon elhangzott, a rendszernek kellemetlen vagy kritikus megjegyzésekre időnként meg is érkezett a fenyegető válasz. Tartományfőnöknő-helyettesként együtt izgulhattam a felelős nővértársakkal épületünk rossz állapota miatt. Római vezetésünkkel együtt kerestük a kiutat.

Testvéreivel (Caritas nővér középen)

Ekkor érkezett a hatóság részéről egy rosszmájú megjegyzés: „Rogyjon rájuk az épület, az egy jó megoldás!” Nem rogyott, mert a rendszer omlott össze, és amerikai nővéreink anyagi segítségével felépült (illetve újjáépült) az iskola és rendház.

A pedagóguspálya szépségei, nehézségei...

– Nagyon szerettem tanítani. Irodalmi színpadot is szerveztem. A rendszerváltás után már a történelemtanítás is élvezet volt. Sokáig voltam prefekta. Hatalmas termekben aludtak a lányok, számomra egy kis cella volt elválasztva lepedővel. Nagy feladat volt, hogy megtaláljam a harmóniát, hogy mindennek eleget tudjak tenni. Ami fejtörést okozott, hogy melyik lány az, aki több törődést igényel, és melyik az, akit szabadon kell hagynom, de a legkisebb segélyhívó jelzésre oda kell mellé állnom. Sokat jártunk színházba, a Zeneakadémiára. Szerettem segíteni a diákjaim szellemi és a lelki fejlődését. Az idő eltelt. Abba kellett hagynom a tanítást. Nem volt könnyű. Amikor kijöttem az utolsó órámról, letettem a könyveket, és három évig csak a port töröltem le róluk. Képtelen voltam hozzájuk nyúlni.

Ötvenöt éve él a rendben. Mi az, amiért a leg-hálásabb?

– Manapság sokan szenvednek attól, hogy nem látják az életük értelmét. Én hiszem és tapasztalom, hogy az Úristen vezérel bennünket, a belé vetett bizalom erősíti az életünk értelmét és tartalmát. Csakis úgy érdemes élni, ha mi is tápláljuk a személyes kapcsolatot vele. Ha Istent kizárjuk az életünkéből, akkor az, rettenetessé válik. Nagyon igaz: „Nem ti választottatok engem. Én választottalak titeket.” Én ezért vagyok hálás. Tudom, hogy nem az érdemeimért választott engem a Jóisten. S mivel hiszem, hogy az életnek van folytatása, akkor is gyűjtöm a lelki, szellemi kincseket, ha már nem tudom úgy továbbadni, mint régen. Hiszem, hogy odaát ezekből a kincsekből épül az új ország. Lesz új ég és új föld. A szellemi és kulturális érték odaát is érvényes. A művészet nem a véletlen műve.

Hogyan telnek a napjai?

– Kicsit lassabban, s ez nem baj. A liturgiáért vagyok felelős, illetve Ágnes nővérrel járunk a Mária Rádióba imádkozni. Ezt a szolgálatot fontosnak tartjuk.

Igyekszem segíteni azoknak a nővértársaknak, akik nehezebb testi vagy szellemi állapotban vannak. A régi tanítványok is jönnek. Sokszor a gondjaikat is elhosszabbítják. A közösségben a név- és születésnapok számontartása is az én feladatom. Mindenkinek személyre szóló verset, idézetet keresek. Olykor nehéz beletörődnöm, hogy az erőm fogy. A nehézségeket felajánlom az Úristennek, hogy másoknak könnyebb legyen. Így ez sincs hiába. Az Úristen rendszerében semmi nincs hiába.

Miért a Caritas nevet vette fel?

– Ez egy görög–latin eredetű név, szeretetet jelent, de annál mélyebb. Egy olyan létezési módra utal, amelyben az ember az egész lényét odaadja. *Eszter* nővérrel nagy barátságban voltunk fiatalkorunkban. A beöltözés előtt, egy fél napot a nevünk kiválasztásával töltöttünk. Filoména szerettem volna lenni, de ő azt mondta, hogy azt ne válaszszam, mert *Szent Filoména* vértanú létezését a történészek kétségbe vonták. Kértem, hogy akkor segítsen másik nevet találni. Kisvártatva megszólalt, hogy barátságunk jeleként átadja nekem azt, amit ő szeretett volna felvenni. Ez volt a Caritas. Mondtam neki: „Bözsikém (én most is így hívom őt), ezt igen szépen köszönöm.” Neki elfutotta a szemét a könny. Én pedig nagyon megszerettem ezt az ajándékba kapott nevet.

Igazgatónőként a Patronában

Koncz Veronika

MŰHELY

ADVENTI KÉZMŰVESKEDÉS

December elején bekukkantottunk a Patrona általános iskolájának karácsonyváró készülődésébe. Az alábbi képeken a 3.b osztály tanulói készítenek adventi koszorút osztályfőnökük, *Csompilla M. Éva* nővér segítségével.

KÉSZÍTSÜNK ANGYALT SZALVÉTÁBÓL!

Amire szükség lesz: • néhány ünnepi, szép, lehetőleg aranymintás szalvéta • préselt papírgolyó • aranszínű zsinór • zsenília drót • olló • hurkapálcika • gombostű

Fotó: Fábíán Attila

Ha azt szeretnénk, hogy angyalunknak más színű legyen a szárnya és a szoknyája, mint a teste, akkor két különböző szalvétából vágjunk ki egy nagyobb és egy kisebb kört. A papírgolyót szúrjuk a hurkapálcára, és borítsuk rá a már kivágott és egymásra helyezett szalvétákat. A nyakát az aranszínű zsinórral kössük meg. Egy újabb szalvétából pedig készítsük el a szárnyakat. Ehhez elegendő egy félkörnyit levágnunk belőle. Ha megvan, középen csípjük össze, mintha masnit csinálnánk. Kötözzük rá az angyal nyakára. A zsenília drótból vágjunk le egy kis darabot, hajlítsuk meg glóriának, és szúrjuk a papírgolyóba, vagyis a fejébe. Az aranszínű zsinórból kössünk rá akasztót. A pálcát kihúzzhatjuk a figurából, és kész is van az angyalka.

FLÓRA NŐVÉR AJÁNlja

Karácsonyi mézes

Hozzávalók:

- 2,5 dl melegített méz
- 1 egész tojás
- 1 citrom reszelt héja
- 2 késhegynyi őrölt fahéj
- 4-5 db finomra őrölt szegfűszeg
- 10 dkg puha margarin
- só
- 30 dkg liszt
- fél csomag sütőpor

A tetejére

- porcukros víz
- mandulaforgács

A fentieket összegyűrjük, és ujjnyi vastagra nyújtjuk. Különböző formákban kiszaggatjuk, vajazott tepsibe tesszük, és cukros vízzel megkenjük. Hámozott mandulával díszítjük, közepes tűznél sütjük.

Faragó M. Flóra

Ha valamely finomságnak csak egyetlen összetevőjére is érzékeny valaki, már az is nagy körültekintést igényel a főzőskor, sütéskor. Ennek a receptnek azok az anyukák veszik nagy hasznát, akiknek gyermeke több összetevőt sem fogyaszthat. Nekik segítve született meg a karácsonyi mézes mindenmentes változata:

Karácsonyi fűszeres (cukor-, tojás- és gluténmentes)

Hozzávalók:

- 25 dkg Shar MIX C gluténmentes liszt
- nagy csipet sütőpor
- kis csipet szóda bikarbóna
- 3 evőkanál eritrit
- 1 citrom reszelt héja
- 10 dkg puha zsír
- őrölt fahéj
- őrölt szegfűszeg
- pici rumaroma

A tetejére:

- porcukros víz
- mandulaforgács

A hozzávalókat egy tálba helyezem, összegyúrom. Kicsi gombócokat görgetek, cukros vízbe mártom, majd ezen a felületen a mandulába is. Sütőpapíros tepsiben, előmelegített sütőben, 150 fokon, 15 perc alatt aranyzínűre sütöm.

Lima nyomornegyede (forrás: reddit.com)

Nyúl M. Fidelis

Kedves Otthoniak! Még kora ősszel alkalmam nyílt kicsit jobban megismerni az iskolanővérek dél-amerikai

tartományát, amely nemrég vált egyetlen naggyá több kisebb tartományból. Jelenleg majdnem kétszáz nővér – Brazília, Argentína, Paraguay, Peru, Puerto Rico és Honduras területéről – egyetlen nagy közösségbe tartozik. A vezetőség Brazíliában él. Hogy jobban megismerjék egymást a szerzetesnők, ötévente találkoznak. A jelenlegi volt a második ilyen alkalom. Majdnem százan gyűltünk össze. Elméletben sok szó esett a kultúra-közöttiségről, de mindezt gyakorlatilag is megtapasztalhattuk. Hiszen rendkívül sokszínűek vagyunk.

A vízumom miatt még egy hetet Brazíliában töltöttem, Porto Alegréből São Paulóba repültem. Így volt időm bekapcsolódni nővéreink mindennapi életébe is. Közülük sokan élnek kisközösségekben. Van óvodájuk, iskolájuk, kórházuk, szeretetotthonuk. Vagy ezek valamelyikében, vagy plébániai pasztorációban szolgálnak.

A dél-amerikai nővérek találkozója Brazíliában

Csoportkép a tanítványokkal

Énekpróba, készülés a karácsonyra

Körmenet a Csodák Urának ünnepén

Visszatérve Peruba, a portugál és az angol nyelv után újra spanyolul zajlik minden. Délutánonként feljárok a gyerekekhez a „Biblioteca”. Segíték a leckeírásban, ha nincs nekik, gyakorlok velük, játszunk, beszélgetünk. Négy héten keresztül az egyik középiskolából jöttek fiatalok amolyan szeretetszolgálatra. Mostanra már elég jól megbarátkoztunk, ismerem őket név szerint. Megtanultak köszönni, a foglalkozások előtt és után imádkozunk. Összeszedjük a szemetet, gyakoroljuk a „*kérem*” és a „*köszönöm*” szavakat. Tervem, hogy karácsonyra megtanuljunk egy pásztorjátékot. Előadnánk az időseknek, majd a templomi közösségnek. Nem kis fába vágtam a fejszemet, hiszen itt nagyon más a mentalitás, mint Európában, mások a szokások. Ugyanakkor már megírtam a szövegkönyvet, és találtam énekeket is hozzá. A gyerekek szeretnek énekelni, de a dalokat kotta nélkül tanulják. A dallam mondjuk így, bennük van – mindenki énekel, ahogy tud. Összességében jól haladunk. Reménykedem. Amúgy már több csoportban megfordultam, szombati, vasárnap, illetve *Beyssa* nővér testvérének az előiskolájában is. Ezekben lesz majd feladatam a következő tanévben. Addig ismerkedem velük és segítek, angolozom is velük.

Az őszi egyik fontos ünnepe volt *Señor de los Milagros*, vagyis a *Csodák Urának* ünnepe. Ez októberben, vagyis a „lila hónapban” volt. Ez az időszak Peruban a bűnbánat ideje. Ilyenkor útra kel a kegykép, amelyet egy afrikai rabszolga festett, és a megfeszített Krisztust ábrázolja. Ezek a körmenetek Peru, s talán a katolikus világ legnagyobb felvonulásai. A kerületünkben rendezett processzió „röpke” tizenkét órás volt, harminckét állomással. A mi képünket tizenhatan vitték, de az eredetit kétszer ennyien. Mivel *Ferenc* pápa ezt a hónapot a missziók hónapjának hirdette meg, külön egy missziós imát is elmondtunk. Engem is megkértek, hogy olvassak fel. Picit izgultam, de jól ment. Ez a körmenet jó alkalom volt arra is, hogy megismerkedjek családokkal, hiszen minden állomás egy-egy háznál, vagy középületnél vagy a piacon volt.

Peru, 2019 a Csodák Urának ünnepén

Fidelis nővér

Zsuzsanna nővér és Judit nővér

Julie nővér a kilencvennyolc
esztendő Paschalis nővérral

Dóra és Jutta posztulánsaink

Kinga, Dominika és Hedvig nővér

MINDANNYIAN EGYÜTT

November közepén tartományunkba látogatott a Generalátusi Tanács egyik asszisztense, a kanadai származású *Julianne Lattner* nővér. Körbejárta a nővérközösségeket és a szolgálati területeket határon innen és túl. A vizitáció középső hétvégéjén az egész tartomány felkerekedett, hogy a budapesti anyaházban találkozzunk. Első este fotók segítségével felidéztük közös nyári élményeinket.

Nyár óta azonban sok minden történt, amiről beszámolhattunk egymásnak. Két novíciánk *Cipriána* és *Sára* nővér elmesélte, hogy milyen nevelői feladatokat látnak el a Patronában, illetve a Karolinában. Azt is bemutatták, hogy tíz afrikai és egy dél-amerikai novíciatársuk milyen szolgálatokat végez odahaza. Ha letelik a héthónapos apostoli időszak, akkor velük együtt ismét Rómában folytatják a novíciátust, amelynek végén esedékes a fogadalomtételük.

Másnap, november 16-án alapítónk Terézia anya fogadalomtételének évfordulójára emlékeztünk. Ez a nap a vizitáció jegyében telt. Julie nővér figyelmünket a 24. Általános Káptalan célkitűzéseinek megvalósítására irányította. Ezen belül kiemelt téma volt az evangéliumi szegénység fogadalmának elmélyítése. Ehhez kapcsolódva Julianne nővér beszámolt dél-szudáni útjáról, amelynek során egyik asszisztens társával, az afrikai származású *Caroline Anyega* nővérral felderítették a Nílus menti ország két települését, ahová meghívták a Boldogasszony Iskolanővéreket misszióba.

A nap végén a fiatalabb nővérek még külön tanácskozást tartottak rendi ügyekről. Ez a megbeszélés másnap az idősebb korosztály bevonásával folytatódott. Itt határoztuk el, hogy a 2020-as évünk a hivatásgondozás éve lesz.

A találkozó fénypontja volt, amikor a vasárnapi laudes keretében két jelöltünk *Dóra* és *Jutta* megkezdte posztulátusi időszakát. Ennek jeleként megkapták zsolozsmáskönyveiket. A szentmisében értük imádkoztunk, továbbá azokért a nővérekért, akik a képzésben vesznek részt. Megáldottuk a jelöltmesternőt, a posztuláns mesternőt, a juniormesternőt, a társult tagokért és a világi munkatársak képzéséért felelős nővéreket. Az ünnepet teljessé tette, hogy épp ezen a napon emlékeztünk Terézia anyánk boldoggá avatásának évfordulójára.

Lobmayer M. Judit

HÍVÁS DÉL-SZUDÁNBÓL

A vizitáció során többször, több helyen tartott előadást Julianne Lattner nővér a Dél-Szudánból érkezett hívásról. A déli Jubából a ferences testvérek, az északi országrészben található Old Fangakból a Comboni misszionárius testvérek kérték az iskolanővérek segítségét. Elsősorban a nők és a lányok nevelésében számítanak ránk. A Generalátusi Tanács két tagja, Julie nővér és Caroline nővér felderítették a terepet. Így írtak az egyhónapos tapasztalatszerző útjukról.

– Utunk során a szegényekkel, a félelemben és bizonytalanságban élőkkel és a polgárháború traumájától szenvedőkkel találkoztunk. Juba, az ország fővárosa 2-3 milliós nagyváros kisvárosi mentalitással és életmóddal. Nincs elektromos áram, csak napenergia, vizet csak a fúrt kutakból vagy a Nílusból lehet nyerni, amit víztározókba szivattyúznak. Hat éve négy ferences barát tartja fenn a Szentháromság Plébániát, amely az egyik legszegényebb negyedben található. A nők többsége analfabéta, ezért nem tartják magukat értékesnek. A társadalmi ranglétrán a harmadik helyen állnak a tehenek és a gyermekek után. Egyedüli szerepük a gyermekszülés, a főzés és a takarítás.

Old Fangakban hasonló a helyzet. Itt él és szolgál az a négytagú Comboni misszionárius közösség, amelyik hívott bennünket. Mivel ez a város egy szigeten található, kizárólag hajóval vagy kisrepülővel közelíthető meg. Az elmúlt években zajló polgárháború után lakosainak száma negyvenötezerre nőtt. Szó szerint „a világ végén” van, elszigeteltsége révén igen biztonságos. A faluban csak gyalogosan lehet közlekedni, nincsenek autók, biciklik és bizonyos helyeken még utak sem. Ez számunkra „határmisszió”. Az itt élő nuer törzs tagjai állattenyésztők, akik félig nomád életet élnek. Kilencvenöt százalékuk írástudatlan.

A nőket itt sem becsülik sokra. A lányokat fiatalon férjhez adják. Sokan szenvednek közülük a családon belüli erőszaktól. És a polgárháború is fájdalmas sebeket hagyott az életükön. Fúrt kutakból nyerik az ivóvizet, egyéb célra esővizet vagy folyóvizet használnak. Az áramot napenergia szolgáltatja. Csak általános iskola működik. A kisebbek a szabad ég alatt tanulnak eszközök nélkül. A betűket a porba írva sajátítják el. A Comboni misszió évről évre létesít néhány osztálytermet, így épül lassacskán az iskola, amely a remények szerint középiskolával is bővül. –

Julie nővér és Caroline nővér tapasztalatai alapján a Generalátusi Tanács igent mondott a hívásra. A tervek szerint 2020-ban veszi kezdetét Dél-Szudánban az iskolanővéri misszió önkéntesen jelentkező iskolanővérekből álló interkulturális közösséggel.

TUDÁSSAL ÉS EMBERSÉGGEL

Találkozás Esztó Klára doktornővel

Kedves, közvetlen és energikus. Bármiről mesél, legyen az család, orvosi pálya vagy a patronás diákévek, szenvedéllyel teszi. Esztó Klára doktornő: bőrgyógyász, kozmetológus, klinikai allergológus, Lyme-kór-specialista. De elsősorban ember. Jó ember.

Milyen családban nőtt fel?

– Öten voltunk testvérek, sajnos már csak a nővérem él. Nagyon jó szüleink voltak, akik minden nehézség közepette szerették egymást. Sopronban ismerkedtek meg. Édesanyám nagy zenerajongó és művelt, okos asszony volt, Angliában és Ausztriában tanult. Édesapám volt a kenyérkereső. Ő bányamérnök volt. A hivatása Budapestre hívta, így költözött a család a fővárosba. A Pasaréten nőttem föl, szemben a ferences templommal. Hiteles, nagyszerű emberek vettek körül. Nagyon jó volt ott gyerekek lenni.

Meséljen a patronás évekről...

– Anzi néni osztályába jártam. Szerettem az iskola hangulatát. Hamar megfogott az „abigéles” világ,

egyből lett néhány barátnőm. A tanárokat nagyon tiszteltük és szerettük. Meghatározó alak volt Papp diri bácsi a huncutkás mosolyával és komoly tekintetével. Kiss diri bácsi rendkívül jó matematikatanár volt, kristálytisza logikával. A biológiát nem szerettem. Edit néni igazságos volt, de kőkemény. Nem tűrte a lébecolást. Én pedig nem vettem túl komolyan a biológiát, és ő ennek nem örült.

Csodálatos ajándéka az életnek, hogy sokkal később, már orvosként, közel kerültünk egymáshoz, és igazán megszerettük egymást. Diákoromban a nyelvek érdekelték. Ami nénit szerettem, kedves volt, bájos, intelligens. Neki köszönhetem, hogy később semmi gondom nem

Gondtalan gyermekévek

A Patrona tanári karának egy része a hatvanas években

Érettségi tablókép 1968-ból

volt a latinnal az egyetemen. Az orosz *Pálma* néni tanította, akinek remek nyelvérzéke volt, és kitűnően beszélt több nyelven is. Igaz, az oroszban valószínűleg csak néhány leckével járt előttünk. Én kezdetben szentelenül, néha ki is javítottam, és ő nem vette zokon.

Az érettségi után a nyelvekkel akart foglalkozni?

– Volt középfokú német nyelvvizsgám, az anyukámtól tanultam angolul. Érettségi után egy műszeripari cégnél lettem idegen nyelvű levelező. A cirill betűs vakon gépelést is megtanultam. De nagyon bosszantott, hogy mire megírtam egy levelet, jött a mérnök, akinek közben eszébe jutott, hogy nem is ezt, és nem is így akarta írni. Akkor még nem volt szövegszerkesztő, kezddhettem előlről az egészet. Mondtam magamban, ez nem nekem való. Nagyon kerestem a helyem, nem tudtam, hogy merre menjek tovább. Egy alkalommal a nővérem baráti körével sétálgattunk. Az egyikük egyszer csak azt kérdezte, hogy miért nem próbálom meg az orvosi egyetemet. És akkor ott, azon a sétán megvilágosodtam. Jelentkeztem az előkészítőbe. Felvételiztem, nagyon sokat készítettem, és bár majdnem maximális pontszámot értem el, mégsem vettek föl. Valószínűleg nem voltam jó káder az adatlapom alapján. Nagyon elkeseredtem. Föllebbeztem, és akkor bejutottam az orvosi egyetemre.

Milyenek voltak az egyetemi évek?

– Sokat segített, hogy olyan csoportunk volt, amelynek tagjai nagyon szorgalmas, rendes fiatalok voltak, a kommunista érzelműek is. Beléptem a KISZ-be, de semmit nem erőltettek rám. A hitem gyakorlása miatt sem bántottak. Akkor már együtt jártunk a leendő férjemmel. Őt egyébként a patronás tánciskolában ismertem meg. Nagycsaládot akartunk, összeházasodtunk, az egyetemi évek alatt három gyermekünk született. A férjem, a szüleim és az anyósom nagyon sokat segítettek. Később, már orvosként, az első szakvizsgám után ajándékként még egy fiunk született.

Fiatal házasként

Az orvosi hivatást és a családot hogyan lehet összeegyeztetni?

– Ha az ember tudja, hogy családot akar, s mellett jó orvos is szeretne lenni, akkor olyan szakterületet kell választania, amely lehetőleg kis szakma. Én ezért lettem bőrgyógyász. Nagy műtétekre amúgy sem lettem volna alkalmas. A bőrgyógyászati kisműtétek pedig olyanok, mint a szabás-varrás. Azt pedig megtanultam a Patronában Paulina nővértől. (Nevet.) Ugyanakkor, ahogyan említettem is, volt segítségem. De azt is hozzá kell tennem, hogy senki nem kerülheti el a nehézségeket és a tragédiákat. Az egyik lányom férje sajnos akkor halt meg, amikor a második gyermekük még csak hathetes baba volt. Nem tagadom azt sem, hogy a férjemmel a házasságunk elején bizonyos kérdésekben nagy nézeteltéréseink voltak. Hosszú út áll mögöttünk, de megérte közösen végigmenni rajta. A Jóisten tudatosan adja a keresztek. Jézus sem azt mondta, hogy élj úgy, mint Marci Hevesen, hanem hogy vedd fel a keresztedet, és

”A gyógyításban nagyon fontos, hogy betegként is ismerem a kórt. Olyan ez nekem, mint Szent Pálnak az a bizonyos tüske. Soha nem szabadulhatok tőle, de ez visz előre.

„Hosszú út áll mögöttünk, de megérte közösen végigmenni rajta”

kövess engem. Nagyon fiatalon már rájöttem, hogy ha valami csak rajtam múlna, akkor nagy baj lenne, mert én egyedül gyenge vagyok, csak a „Jóisten lábába kapaszkodva” sikerülnek a dolgaim. Az ördög elviszi az embert, és néha a legkisebb dolgokon lehet elcsúszni.

Ön bőrgyógyász, nemibeteg-gyógyász, kozmetológus, klinikai allergológus, Lyme-kór-specialista. A legizgalmasabb mind közül az utolsó. Mesélne ezekről?

– Amikor végzett bőrgyógyászként elhelyezkedtem, akkor olyan kórházat választottam, ahol a bőrgyógyászati betegségben szenvedőkön kívül nagy számban vérba-
jásokat is kezeltünk. Ez a döntés később meghatározta az egész életemet, ugyanis így kerültem a Lyme-kutatás közelébe. Ezt a betegséget ugyanis egy spirochaeta baktérium okozza, ugyanúgy, mint a szifiliszt. Ez utóbbiról, illetve a spirochaeta baktériumról pedig a bőr- és nemibeteggyógyászok tanulnak a legalaposabban. Az akkori főnököm hívta fel a figyelmem a kórra, melynek okozóját pont akkor fedezték fel, amikor orvosként elkezdtem dolgozni. S mivel jól beszéltem nyelveket, megbízott a témával. A Jóisten humorát egyébként nem lehet nem felfedezni ebben. Amikor bőrgyógyász lettem, elégedett voltam, de maradt bennem némi hiányérzet. Kértem a Jóistent, hogy küldjön valami izgalmas témát. És ő a Lyme-kórral egy olyan nagy témát adott, amely életem végéig kitart. A kilencvenes évek elején egyébként abba akartam hagyni a kutatását, mert rájöttem, hogy nem elég hozzá a tudásom. Ezért lettem immunológus is.

Mi is ez a rettegett Lyme-kór?

– Hivatalosan 1977-ben írták le, de a magyar orvosok is már régóta sejtették, hogy létezik. Egy alföldi doktor már 1929-ben feljegyezte egy betegéről, hogy a bőrtünetét egy kullancs

A család, itt még unokák nélkül

okozhatta, és valószínűleg ettől fájnak az ízületei. Ez egybecseng a Lyme-betegséggel. A kórokozó sajátos volta miatt a betegség részleteivel kapcsolatos vizsgálatok ma is gőzerővel folynak. A gyógyítást sok esetben megnehezíti, hogy a Lyme-szakma két táborra szakadt. Egy amerikai infektológus volt, aki felfedezte, hogy a betegséget (ízületi gyulladás) valamilyen fertőzés okozza. De mivel neki nem volt a spirochetológia a szakterülete, sajnos később elég sok mindenben tévedett. Az amerikai infektológusoknak még most is sok mindenben eltér a véleményük a Nemzetközi Lyme Borreliosis Társaság nézeteitől, melyben számos alapkutatót végző is tag. Néhány téves állítást már visszavontak, de még mindig azok alapján próbálnak gyógyítani.

Mit tesz velünk ez a kórokozó?

– A genetikai állománya szinte semmi. Egyet tud, állandóan életben maradni, „túlélni” és ehhez a szervezettől venni el mindent. Nem bírja a meleget és az oxigént. A Lyme-kórban szenvedőknek ezért kell például melegen tartaniuk magukat és sokat mozogniuk. Nagyon fontos, hogy meg lehet belőle gyógyulni, de ehhez alapvető fontosságú a jó immunrendszer. A kórt okozó baktérium hat fajtája nálunk is megtalálható. Sok beteg négy fajtával küzd egyszerre, talán ezért is nehezebb

gyógyulniuk. Úgy tűnik néhány kutatás szerint, hogy a Lyme-baktériumot véglegesen nem lehet gyógyszerrel elpusztítani. Kúrát lehet tartani, azaz a felszaporodottakat „kisöpörni” és akkor tünetmentessé válhat a beteg.

Sok internetes kommentben olvastam a doktornő emberségéről, empátiájáról. Főként a Lyme-kórosok hálásai miatt.

– Gyógyítani nem is lehet másképp. Sőt, elárulom, hogy én is érintett vagyok a betegségben. Engem huszonegy éves koromban csípett meg egy kullancs. Utána hullani kezdett a hajam, fáj a

fejem és a térdem. De nem figyeltem rá. Szívdacatolást is tapasztaltam, a kezemben pedig kialakult egy szörnyű ideggyulladás. Ezt mind a Lyme okozta. Harminc év alatt öt kúrán vagyok túl. A gyógyításban nagyon fontos, hogy betegként is ismerem a kórt. Olyan ez nekem, mint *Szent Pálnak* az a bizonyos tüske. Soha nem szabadulhatok tőle, de ez visz előre. A Lyme-kórban szenvedők gyakorta beszámolnak pánikrohamról is. Én ezt is megkaptam a Jóistentől. Csodának tartom, hogy egyszer átélhettem, mert így ebből a szempontból is értem a beteget. Jól tudom, min mennek keresztül.

Közeledik a karácsony. Hogyan szokott telni az ünnep?

– A két ünnep között látom vendégül a családot. Ezek mindig nagyszerű és szép együttlétek. Tizen-négy unokám van. Huszonegy éves a legidősebb, és egyéves a legkisebb unokám. Egy baj van csak, hogy nincs elég székünk. *(Nevet.)* Aztán a férjemmel mi is felkerekedünk, és megyünk látogatóba, mindenhol vendégeskedünk kicsit, és megnézzük a karácsonyfát. De ezen az ünnepen mindig eszembe jutnak a gyerekkorom karácsonyai is és az adventi roráték a ferenceseknél. Csodálatosak voltak. Hálás szívvel őrzök minden emléket.

Koncz Veronika

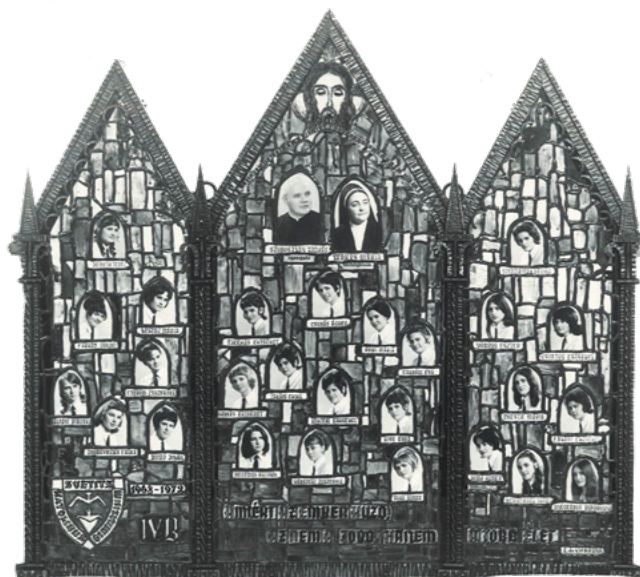
1962. Patrona

2004. Patrona

1994. Svetits

1979. Svetits

Találkozunk...

Bár az iskolaévek elteltével mindnyájan elhagyjuk az alma matert, mégis hagyunk itt magunkból valamit: arc-képünket az iskolai tablón. Iskoláink folyosóit járva mindig meglep, mennyi lehetőség van arra, hogy ennek a kötött műfajú alkotásnak a keretei között egy-egy osztályközösség megmutassa a maga egyedi karakterét, és valami fontosat üzenjen az utókor-nak. A közösségről, és az adott korról is sokat elárulnak a fotók, grafikák, feliratok és idézetek.

Sokak kérését teljesítjük azzal, hogy ezeket a múltba nyíló ablakokat karácsonyi ajándékként, december 20-tól elérhetővé tesszük honlapunkon is (iskolanoverek.hu).

A közzétett fotók a Boldogasszony Iskolanővérek rendtartományi archívumából származnak.

Impresszum: Bizalom és bátorság – A Boldogasszony Iskolanővérek lapja • www.iskolanoverek.hu • Kiadja: Boldogasszony Iskolanővérek • A szerkesztőség címe: 1092 Budapest, Knézich utca 5 – 7. • Telefon: +36 1 215-9017 • E-mail: info@iskolanoverek.hu • Felelős kiadó: Lobmayer Ágnes M. Judit SSND • Alapító főszerkesztő: Lobmayer Ágnes M. Judit SSND • Főszerkesztő: Koncz Veronika • Arculat, layout: Katona Zsófia • Címlapfotó: Mateusz Wyszyński (pixabay.com)

Lajkó Bianka

Rózsalélek

Szelíd lélek fut a pocsolyában,
Meg-megbotlik, lepihen a sárban,
Felkel, megy tovább rendületlenül,
Ő nem néz maga elé tehetetlenül.

Bátor lélek kiáltás zajában
Újra fut, szavak a szájában,
Mégsem mondja ki, hova siet,
Ismét elesik, megint megijed.

Megragadják. Az erős szív gyenge,
Könnyen sebezné az életlen penge.
Láthatatlan, s mégis ragyogó szemeket
Figyel az égen, sorolja a neveket.

Lenéz kezére, egyre pirosabb,
Nem olyan, mint tegnap, sokkal koszosabb,
Vércsepp gördül ujján, a pengére fogja,
Élete utolsó imáit mondja.

– hitte ő. Fájdalmat észlel,
Ahogy egyre jobban szorít a kezével,
S ahogy könnycseppje szalad arcán,
Vörös szirmok pihennek le ajkán.

Zöld tövis sebzi az ártatlan lelket,
Ezeregy szál rózsza borítja a rendet,
A szorítás elhal, lerogyott a földre,
Rózsalélek hullott a poros kőre.

ISMÉT SZERETETTEL VÁRUNK!

Öregdiák-TALÁLKOZÓ

IDŐPONT:

2020. április 18.

HELYSZÍN:

Patrona Hungariae

Katolikus Iskolaközpont

1092 Budapest, Knézich utca 3–13.

A részletes programról és a jelentkezés módjáról a későbbiekben adunk hírt honlapunkon és Facebook-oldalunkon.

Tavalyi jubileumi évünk egyik szép eseménye volt az a találkozó, amelyre meghívtuk az egykori svetitses, patronás, karolinás és szignumos diákjainkat is.

Az esemény sikerén felbuzdulva, illetve sokak kérésére hagyományt szeretnénk teremteni. Ezért 2020-ban is szeretettel várjuk a Patronába minden olyan hajdani tanítványunkat, akik szeretnének egymással és a nővérekkel találkozni. Délelőtt lehetőség nyílik osztálytalálkozókra, délután közös programokra, kora este pedig szentmisén adunk hálát.

Boldogasszony Iskolanővérek

Fotó: Merényi Zita/Magyar Kurír